

логічних методів підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин. Матеріали наук.-вироб. Конференції, присвяченої 100-річчю від дня народження академіка О.В.Квасницького. – Кам'янець-Подільський, 2000. – С. 9.

2. Там само.

3. Алещенко, М. І. Подільська державна аграрно-технічна академія. – Кам'янець-Подільський ; Тернопіль : Лілея, 2004. – С. 51.

4. Там само. – С. 52.

5. Алещенко, М. І. Випускники Кам'янець-Подільського сільськогосподарського інституту 1920–1930-х років – учасники Великої Вітчизняної війни / М. І. Алещенко, Л. І. Кучугура, В. Г. Романюк // Матеріали ІХ-ої Подільської історико-краєзнавчої конференції. – Кам'янець-Подільський, 1995. – С. 349.

6. Бахмат, М. Подільський державний аграрно-технічний університет / М. Бахмат, М. Алещенко. – Кам'янець-Подільський, 2005. – С. 73.

7. Видатний вчений-біолог. – Полтава : Вид-во Полтавського державного сільськогосподарського інституту “Тетра”, 2000 – С. 5.

8. Українська радянська енциклопедія. – К. : Головна редакція Української радянської енциклопедії, 1980. – Т. 5. – С. 84; Енциклопедія Українознавства, Львів : Наук. товариство ім. Т.Шевченка, 1994. – Т. 3. – С. 990.

9. Коваленко В. Ф. Квасницький Олексій Володимирович (1900–1989) / В. Ф. Коваленко // Вчені у галузі тваринництва. – К. : Аграрна наука, 1999. – С. 163.

10. Видатний вчений-біолог. – С. 6.

Резюме

Исследуется жизненный и творческий путь выдающегося ученого-биолога Алексея Владимировича Квасницкого.

Ключевые слова: Камене́ц-Подольский сельскохозяйственный институт, аспирантура, академик, конгресс, конференция.

Одержано 3 жовтня 2011 року

УДК 378.6(092)

Е.О.Зваричук

Лубнін Олександр Федорович – директор Кам'янець-Подільського харчового технікуму

Подано відомості про першого директора Кам'янець-Подільського технікуму харчової промисловості О.Ф.Лубніна.

Ключові слова: технікум, організація учбових закладів, звіт директора, оснащення лабораторій, навчальні заняття, заочний технікум, інфраструктура харчової промисловості.

У світі Кам'янець-Подільський відомий не тільки своїм історичним минулим та архітектурними пам'ятками, а й навчальними закладами. Одним із них є коледж харчової промисловості Національного університету харчових технологій.

Історія закладу починається з буремних років Великої Вітчизняної війни та післявоєнної відбудови. У червні 1944 року Рада Народних комісарів УРСР своєю Постановою за №787 “Про організацію учбових закладів НКХП УРСР” дозволила Наркомхарчопрому УРСР у місті Києві відкрити технікум харчової промисловості для підготовки кваліфікованих кадрів середньої ланки¹. 2 жовтня 1944 року перші студенти сіли за парти. Вони розпочали навчання на 4-х відділеннях, а саме: технологічно-бродильному, крохмально-паточному, рахівників-бухгалтерів і техніків-механіків. Так було покладено першопочаток сьогоденного коледжу.

Згодом керівництво УРСР, врахувавши те, що в регіоні здавна існувала та інтенсивно розвивалась інфраструктура харчової промисловості, своєю Постановою від 14 вересня 1961 року (№1335) перевела Київський технікум харчової промисловості до Кам'янця-Подільського². Технікуму було надано в користування частину будівлі за адресою вул. Суворова, 2. Водночас, постановою Вінницького Раднаргоспу від 23 вересня 1961 року (№326) директором Кам'янець-Подільського технікуму харчової промисловості було призначено Лубніна Олександра Федоровича³.

Олександр Федорович народився 28 червня 1912 року в с.Задній Мис Нікольського повіту Вологодської губернії (Росія) в родині селян. 1925 року закінчив Підлісну школу І-го ступеня, а 1929 – семирічку в Ільїнську Вашингтонського району Вологодської області. Потім було навчання у Велико-Устюгському кооперативному технікумі (у 1933 отримав спеціальність техника-овочівника).

1934 року за комсомольською путівкою пішов до лав Червоної армії (навчальний дивізіон 2-ї артилерійської бригади у Ленінграді). Відразу вступив до Ленінградського військово-топографічного училища, яке закінчив у 1937. Отримавши військове звання лейтенанта, був призначений топографом до військової частини, розташованої у м.Кременчук. У 1940 році вступив до військово-інженерної Червонопрапорної академії імені В.Куйбишева. По-закінченню академії у травні 1943 р. займав керівні посади в лавах Червоної армії.

1959 року у чині підполковника вийшов на пенсію, з 1960-го розпочав викладацьку роботу в Кам'янець-Подільському будівельному технікумі, а з наступного року очолив Кам'янець-Подільський технікум харчової промисловості⁴.

Перші кроки новопризначеного директора були пов'язані з організацією та впорядкуванням навчального процесу, адміністративно-господарським облаштування будівлі технікуму. Зокрема, на денному відділенні започаткували 4 спеціальності: "Технологія консервування", "Технологія цукристих речовин", "Хлібопекарське і кондитерське виробництво" і "Бухгалтерський облік". Для вдосконалення та оптимізації навчання створили 5 предметних комісій, а саме: з історії, мови та літератури; загальнотехнічних; фізико-математичних; хіміко-технологічних та економічних дисциплін, які очолили найкращі фахівці із 32 викладачів. За короткий час Олександр Федорович зумів створити спаяний, дружний, творчий колектив, який на високому професійному рівні прагнув виконувати поставлені завдання. Наполегливістю в роботі відзначались викладачі: О.А.Босенко, Г.І.Воловик, О.І.Вінник, В.А.Горбановська, Л.М.Гольтман, С.Л.Козіна, О.Ф.Манжуловський, Д.В.Трачук та інші⁵.

Не зважаючи на значне завантаження викладачів та незакінчені ремонтні роботи, заняття проводились на високому теоретичному рівні, з використанням наочності, активізацією розумової праці учнів. У звіті директора про роботу технікуму зокрема йшлося про те, що у 1961–1962 навчальному році найкраще організовані були уроки викладача Т.Г.Сосновської. Також відзначались вчитель історії І.І.Естрах (доволі вміло оперував історичними фактами, вчив учнів роботи висновки та висловлювати свої думки), вчитель теоретичної механіки С.Л.Козіна (підходить до викладання творчо, старанно та продумано), вчитель органічної хімії Т.М.Ткаль (ефективно проводить теоретичні та лабораторні заняття), вчитель російської мови та літератури А.І.Соболевська, викладач бухгалтерського обліку Р.А.Грановська, вчитель економічної географії А.К.Фрімер (багато уваги

приділяв виготовленню наочних посібників)⁶.

Водночас, розпочато оснащення технологічних лабораторій (відкрито 2 хім. лабораторії) відремонтували навчальні класи, створили аудиторії для дипломного проектування. В закладі появилася бібліотека (10 000 примірників навчальної літератури) та читальний зал на 20 посадкових місць. Впродовж листопада-грудня 1961 року в одному з приміщень технікуму було відкрито видавничий відділ, укомплектований найкращим на той час копіювальним та друкарським обладнанням. Загалом, навчання проводилось у 20-ти аудиторіях загальною площею 1262 м². Середню професійну освіту здобував 451 юнаків і дівчат. На другому поверсі було розташовано гуртожиток, який складався з 24-х кімнат⁷.

Через брак навчальних площ довелося орендувати частину і лабораторій в індустріальному технікумі, сільськогосподарському інституті та загально-технічному факультеті автотранспортного інституту.

У жовтні 1961 р. з Києва було переведено заочне відділення та утворено в Кам'янці-Подільському заочний технікум харчової промисловості, який очолив М.М.Воловик, (об'єднались в один навчальний заклад у грудні 1970 р.)⁸.

Проте всім зачинанням Олександра Федоровича не судилося збутися – 6 лютого 1964 р. на 52-му році він пішов з життя.

За трудові та бойові звершення Лубніна Олександра Федоровича нагороджено орденами "Боевого Красного Знамени", "Красной Звезды" та трьома медалями.

Примітки:

1. Архів Кам'янець-Подільського коледжу харчової промисловості НУХТ. – Спр. 23а. – Арк. 2.
2. Там само. – Арк. 5-6.
3. Там само. – Арк. 6.
4. Там само. – Спр. 1. – Арк. 2.
5. Там само. – Спр. 53а. – Арк. 6-10.
6. Там само. – Арк. 12-17.
7. Там само. – Арк. 26-30.
8. Там само. – Арк. 22.

Summary

The paper explores the work of the first director of Kamenets-Podolsky college food A.F. Lubnina. At the same time, shows the problems and difficulties facing the translation of the institution from Kyiv to Kamenetz-Podolsk.